

Ontwerp-projectplan Kolkwetering

Onderdeel van programma 'Ruimte om te leven met water'



Opsteller: Waterschap Groot Salland
Dokter van Thienenweg 1
8025 AL Zwolle

Datum: 11 juni 2014

Status: Ontwerp-projectplan

Doc.nr.: 2014-3938

Het dagelijks bestuur van Waterschap Groot Salland besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet en de Inspraakverordening Waterschap Groot Salland het onderhavige projectplan in ontwerp vast te stellen.

Zwolle,

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Groot Salland

de secretaris

de dijkgraaf

ir. E. de Kruijk

ir. H.H.G. Dijk

Het algemeen bestuur van Waterschap Groot Salland besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan

Zwolle,

Het algemeen bestuur van het Waterschap Groot Salland

de secretaris

de dijkgraaf

ir. E. de Kruijk

ir. H.H.G. Dijk

LEESWIJZER

Het projectplan Kolkwetering bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven welke maatregelen het waterschap gaat nemen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd en is dus de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures en deel IV bevat toelichtend kaartmateriaal en dwarsprofielen.

DEEL I WIJZIGING VAN DE KOLKWETERING

1. AANLEIDING EN DOEL

In het Waterbeheerplan 2010-2015 van Waterschap Groot Salland (WGS) zijn de beleidsopgaven voor de komende jaren vastgelegd. Deze opgaven vloeien voort uit Europees, nationaal, regionaal en waterschapsbeleid:

- Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Nationaal Bestuursakkoord Water actueel (NBW actueel)
- Waterbeheer 21e eeuw (WB21)
- Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR)
- Watersysteem gericht normeren en ontwerpen (Waternood)
- Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050

De komende jaren wil WGS de opgaven uit dit beleid zoveel mogelijk integraal en op projectmatige basis in uitvoering brengen. Hiervoor is het programma *‘Ruimte om te Leven met Water’* opgezet. Eén van de watergangen die binnen dit programma valt is de Kolkwetering. Het doel van het project is het stroomgebied van de Kolkwetering zo in te richten dat aan bovengenoemd beleid wordt voldaan.

In dit projectplan worden de voorgenomen werken in het projectgebied van de Kolkwetering beschreven.

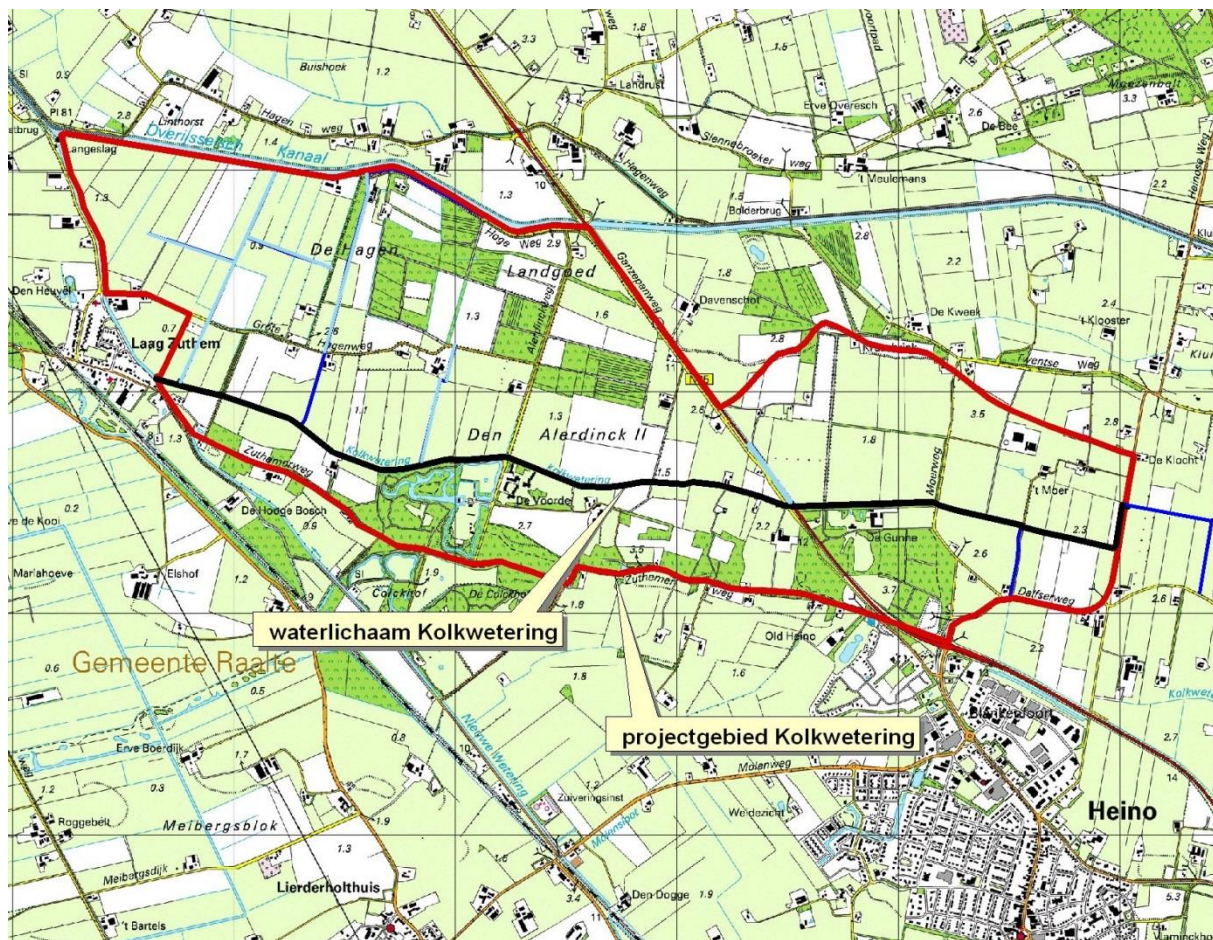
2. LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED

In figuur 1 is het projectgebied van het waterlichaam Kolkwetering weergegeven (rood) met daarin het waterlichaam (zwart) en de overige her in te richten watergangen (donkerblauw). De her in te richten watergang aan de oostzijde van het projectgebied, is later toegevoegd. Het projectgebied ligt in de landgoederenzone ten noordwesten van Heino en ten oosten van het dorpje Laag Zuthem.

De Kolkwetering wordt gevoed door water vanuit het stroomgebied en voert water af op de Nieuwe wetering bij Laag Zuthmen. Eind jaren negentig zijn binnen de ruilverkaveling Raarhoek-Veldhoek en Salland Midden West verbeteringen in het watersysteem aangebracht, waardoor in droge perioden water kan worden ingelaten vanuit het Overijssels kanaal.

Het projectgebied valt binnen de gemeentegrenzen van Raalte. In het gebied liggen drie landgoederen. Het projectgebied bestaat voornamelijk uit bos en landbouwpercelen .

Een deel van het projectgebied valt binnen de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en de zone Ondernemen met natuur en water (buiten de EHS), zoals is vastgesteld door provincie Overijssel



Figuur 1. Waterlichaam Kolkwetering met het projectgebied

3. BESCHRIJVING VAN DE UIT TE VOEREN MAATREGELEN

Het voorgenomen project bestaat uit de volgende onderdelen (per beleidsopgave):

WB21/Waternood

- De aanleg 1 ha waterberging waarvan 0,5 ha in de vorm van langsberging en 0,5 ha door het afgraven van bij het waterschap in eigendom zijnde onderhoudspaden.
- Herinrichten van de Kolkwetering en enkele zijwatergangen door waar mogelijk het profiel te verondiepen en te verbreden.

Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR)

- De oppervlaktewater- en grondwaterstanden blijven afgestemd op de landgoederen- en landbouwfunctie in het gebied.
- De aanleg van een duiker waarmee de grachten van landgoed De Gunne van water uit de Kolkwetering kan worden voorzien.
- Watertoevoergemaal landgoederen Alerdinc / Colckhof onderhoudsvriendelijk maken.

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

- Realiseren van een gevarieerd profiel in circa 4,7 km waterlichaam door afgraven van de onderhoudspaden in eigendom bij het waterschap en door eenzijdig extensief onderhoud.
- Waar mogelijk verwijderen van de beschoeiing.
- Het aanleggen van plaatselijke verdiepingen voor vis (overwinteringsplaatsen).
- Het vispasseerbaar maken van de 3 stuwen in de Kolkwetering.

Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050

- Uitvoering geven aan deze visie door langs 5,8 km watergang de onderhoudsinrichting aan te passen en 0,3 km te onderhouden met de maaiboot.

Recreatief medegebruik

- Langs de betrokken watergangen zijn geen visvoorzieningen nodig.
- Langs de betrokken watergangen zijn geen nieuwe wandelvoorzieningen nodig op eigendom van het waterschap.

In bijlage 1 is een overzichtskaart opgenomen met de ligging van de te nemen maatregelen. In bijlage 2 zijn de dwarsprofielen te vinden die inzicht geven in de nieuwe situatie.

3.1 Aanpassing profiel ten behoeve van waternood/WB21/KRW

Aanpassing van het profiel vindt plaats binnen de huidige eigendomsgrenzen van Waterschap Groot Salland, of waar overeenstemming is met de betreffende eigenaar. Daar waar veekeringen zijn gewenst, worden deze geplaatst op een afstand van 30 centimeter, gemeten vanaf de nieuwe boveninsteek.

De nieuwe profielen worden boven de waterlijn verbreed door de schouwpaden af te graven die in eigendom zijn van het waterschap. Onder de waterlijn is de omvang van het doorstroomprofiel vergelijkbaar met de huidige situatie, de betrokken watergangen houden dezelfde diepte. De lokaal aanwezige sliblaag op de bodem wordt niet verwijderd, want deze vormt zowel voor de hydraulische als ecologische opgaven geen probleem. Alleen het gedeelte benedenstrooms dat met de maaiboot onderhouden gaat worden, wordt iets verdiept, waarbij het slib wordt verwijderd.

Langs de Kolkwetering worden de schouwpaden zo mogelijk tweezijdig afgegraven, mits in eigendom van het waterschap en mits boomwortels het vergraven niet onmogelijk maken. De huidige beschoeiing wordt zoveel mogelijk verwijderd. De oever aan de onderhoudszijde van de wetering wordt verflauwd tot een helling van 1:2 tot 1:3. De oever aan de overzijde krijgt of een flauw talud van circa 1:3, of wordt vlak afgegraven als berging op praktisch zomerpeil.

Langs de zijwatergangen wordt aan de onderhoudszijde het huidige schouwpad niet vergraven en in gebruik gegeven aan de aanliggende grondeigenaar. Het schouwpad aan de overzijde wordt wel vergraven, mits in eigendom van het waterschap en mits boomwortels het vergraven niet onmogelijk maken. Ook hier wordt de huidige beschoeiing zoveel mogelijk verwijderd.

In bijlage 2b zijn de nieuwe profielen weergegeven.

3.2 Waterberging

In het project wordt in totaal 1 ha waterberging gerealiseerd, waarvan ca. 0,5 ha in de vorm van langsberging en ca. 0,5 ha door het afgraven van schouwpaden. De bergingen zijn nodig om tijdens piekafvoeren van de Kolkwetering het overtollige water te kunnen opvangen. De bergingen worden vlak afgegraven op zomerpeil. Zie bijlage 2 voor de ligging van de bergingen en de profielen.

Berging	Aanleghoogte (m NAP)	Oppervlakte berging (ha)	Gem. huidig maaiveld (m NAP)	Ontgravingsdiepte (m)	Te ontgraven grond (m3)
A	2.10+	0,33	2.42+	0,32	1000
B	2.10+	0,16	2.52+	0,42	670

3.3 Vispasseerbaar maken van 3 stuwen

De drie stuwen in de Kolkwetering vormen een barrière voor de migratie van vis en worden daarom vispasseer gemaakt. Bermpje, Snoek en Driedoornig stekelbaarsje zijn de belangrijkste gidssoorten. De drie stuwen worden vispasseer gemaakt d.m.v een open De Wit-passage die naast de huidige stuw geplaatst wordt. Ter hoogte van landgoed De Gunne wordt De Witpassage verlengd met een bekkenpassage. De vispassages worden aangelegd binnen de eigendomsgrenzen van het waterschap Groot Salland, met uitzondering van de bekkenpassage bij landgoed De Gunne. Zie voor de ligging van de aan te passen stuwen bijlage 2. Een voorbeeld van een bekkenpassage en een open De Wit-passage is te zien in figuur 2.

Naam en nummer stuw (zie bijlage 2, blad 1)	Type vispassage
Stuw Dalfserweg - S1	Open De Wit-passage
Stuw Moerweg - S2	Open De Wit-passage + bekkenpassage
Stuw Zuthemerweg - S3	Open De Wit-passage



Figuur 1 Voorbeeld open de Wit-passage (links) en bekkenpassage (rechts)

3.4 Peilbeheer

De huidige stuwpeilen blijven gehandhaafd. Alleen ter hoogte van landgoed De Gunne, tussen de Moerweg en de eerste kavelsloot, wordt het peil lokaal iets hoger vanwege de aanwezigheid van een bekkenpassage. De drooglegging van de direct aanliggende landbouwgronden is hier namelijk voldoende groot, zodat de gronden hier geen hinder van ondervinden. Een en ander is afgestemd met de eigenaren van het landgoed.

Vanuit de Kolkwetering wordt een open verbinding gerealiseerd met de grachten van het landgoed De Gunne door middel van een duiker. Doel van de maatregel is om de waterstanden op het landgoed in droge perioden op peil te houden, ten behoeve van de bomen en de watervoerendheid van de grachten. Voordeel is dat de grachten onderdeel worden van het watersysteem van de Kolkwetering en daarmee als paaiplaats kunnen dienen voor vis en als berging in natte perioden.

Circa 15 jaar geleden is het watertoevoerplan Alerdinck- Colkhof gerealiseerd om de waterpartijen op beide landgoederen op peil gehouden en de grondwaterstanden te verhogen. Het gemaaltje dat hiervoor zorgt is in beheer en eigendom van het waterschap. Het onderhoud van dit gemaaltje is arbeidsintensief, daarom wordt het gemaaltje binnen dit project onderhoudsvriendelijker gemaakt.

3.5 Recreatief medegebruik

Eind 2013 zijn rond de Kolkwetering in het kader van wandelnetwerk Salland wandelpaden gerealiseerd op gronden van particulieren. Binnen project Kolkwetering worden geen nieuwe wandelroutes gerealiseerd. De bestaande wandelroutes langs de wetering op gronden van particulieren blijven gehandhaafd.

De sportvisserij heeft vis- en looprecht op de huidige schouwpaden. Het grootste deel van deze schouwpaden wordt vergraven. In overleg met Sportvisserij Oost Nederland is geconstateerd dat compenserende maatregelen niet nodig zijn, omdat vissers hier maar beperkt actief zijn.

3.6 Beheer en onderhoud watergangen

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform de "Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050" van het waterschap.

Omdat het profiel boven de waterlijn ruimer wordt, kan onder de waterlijn meer begroeiing worden toegestaan. De Kolkwetering wordt daarom aan één oeverzijde natuurvriendelijk (minder frequent) onderhouden.

In de Kolkwetering en in de zijwatergangen wordt het reguliere onderhoud uitgevoerd met rijdend breedspoor materieel vanaf het aangrenzende perceel. Het vrijkomende maaisel komt op het aangrenzende perceel te liggen. Het droge profiel en natte profiel worden meestal niet tegelijkertijd onderhouden, maar met een tussenpoos van een paar weken. Met de betrokken eigenaren zijn afspraken gemaakt over de ligging van de onderhoudsroutes.

Een klein deel van de Kolkwetering, benedenstrooms bij de Nieuwe wetering, wordt varend onderhouden. Het maaisel wordt hier door het waterschap afgevoerd.

Waar een natuurvriendelijke oever ligt, wordt deze onderhouden door het waterschap met rijdend materieel en waar mogelijk vanaf het aangrenzende perceel. Meestal vindt dit onderhoud plaats buiten het groeiseizoen. Ook het maaisel van de natuurvriendelijke oever wordt door het waterschap afgevoerd.

Voor de hele Kolkwetering en de betrokken zijwatergangen geldt dat voor de inrichting ten behoeve van het onderhoud gekozen is voor optie B¹ uit de genoemde visie.

Om doorgaande onderhoudsroutes van 5 meter breed te realiseren worden onderhoudsvoorzieningen getroffen. Waar nodig worden dammen en duikers verbreed en worden (in overleg met eigenaren) bomen gekapt, zodat een onderhoudsroute van 5 m breed ontstaat. De dammen worden voorzien van een deugdelijke afsluitvoorziening.

Daar waar de onderhoudsroute een openbare weg kruist wordt op de scheiding van de perceelgrens en openbare weg een standaard waterschapshenk (5 m breed) aangebracht. Hierbij dient in de huidige situatie reeds een afrastering of hek aanwezig te zijn. De aan te brengen hekken worden in overleg met de perceeleigenaar geplaatst. Tussen de percelen van verschillende perceeleigenaren worden stalen hekken of draadpoorten (met een doorgang van 4 m breed) aangebracht mits er tussen de percelen een raster aanwezig is. Ook deze voorzieningen worden aangebracht in overleg met de perceeleigenaren. De onderhoudsplicht van de getroffen voorzieningen, met uitzondering van verplaatste of nieuw geplaatste afrastering, berust bij het waterschap.

In bijlage 3 is een onderhoudsplan opgenomen waarin aangegeven is hoe de onderdelen door het waterschap worden onderhouden en wat het onderhoudsbeeld is. De aard en omvang van de toekomstige begroeiing staat vooraf niet voor 100% vast. Wanneer zich andere ontwikkelingen voordoen dan verwacht moet opnieuw gekeken worden naar de onderhoudsbeelden en de bijbehorende onderhoudsfrequenties.

3.7 Beheer en onderhoud waterbergingen

De waterbergingen A en B hebben het onderhoudsbeeld kruidenrijk grasland en worden onderhouden door de aanliggende eigenaar (berging A) of door de eigenaar (berging B). De locaties zijn aangegeven in bijlage 2a. Om dit streefbeeld te realiseren worden de bergingen 1 tot 2 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd.

¹ Bij optie B wordt de afrastering geplaatst op 30 cm van de insteek, waarbij het maaisel aan één zijde van de hoofdwatergang in het land wordt gedeponereerd en de aangeland zelf het maaisel verwerkt op basis van beperkt medegebruik met een nadeelcompensatie.

4. BESCHIKBAARHEID GRONDEN

De aangegeven maatregelen worden gerealiseerd op gronden die in eigendom zijn van het waterschap (huidige schouwpaden; berging A) en op gronden van derden waarmee mondelinge overeenstemming is over de maatregelen (berging B; watergang en schouwpaden bij De Gunne). De verwachting is dat deze afspraken vóór november 2014 vastgelegd zijn in een overeenkomst.

5. EFFECTEN VAN HET PLAN

Te verwachten positieve effecten

De voorgenomen maatregelen zullen bijdragen aan een verbetering van de waterhuishouding en de biologische waterkwaliteit van de Kolkwetering.

Met de aanleg van 1 ha waterberging wordt deels voldaan aan de bergingsopgave binnen het project Kolkwetering. Creëren van meer ruimte voor water door aanleg van waterberging heeft als effect dat meer water kan worden vastgehouden en wateroverlast benedenstrooms wordt voorkomen en beperkt. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beleidsopgaven vanuit WB21 en Waterlood.

De oppervlaktewaterpeilen blijven afgestemd op de huidige landbouwkundige en landgoederenfunctie van het gebied. Door een verbinding te realiseren tussen de Kolkwetering en landgoed de Gunne zal het peil hier in de grachten minder ver uitzakken. Hiermee wordt invulling gegeven aan GGOR-opgave.

Het creëren van ruimte voor waterberging levert tevens ruimte op voor de ontwikkeling van water- en oeverbegroeiing. In combinatie met het vergroten van vismigratie door het vispasseerbaar maken van stuwen, is de verwachting dat met deze maatregelen de doelen voor de KRW gerealiseerd worden.

Langs de betrokken watergangen wordt overgegaan van tweezijdig smalspooronderhoud naar éézijdig breedspooronderhoud. Een klein deel wordt varend onderhouden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de Beheer- en Onderhoudsvisie watergangen 2050.

Te verwachten negatieve effecten

De kans op ruigtekruiden en ongedierte wordt mogelijk vergroot door de aanleg van de natuurvriendelijke oevers. In paragraaf 7.1 is beschreven hoe het waterschap deze negatieve gevolgen wil beperken.

6. WIJZE WAAROP HET WERK ZAL WORDEN UITGEVOERD

Na vaststelling van het projectplan begin 2013, wordt gestart met de voorbereiding voor de uitvoering. De feitelijke uitvoering van de werkzaamheden is voorzien in de tweede helft van 2015. De start van de uitvoering is mede afhankelijk van de procedures van de benodigde vergunningen.

De snelheid waarmee het werk kan worden uitgevoerd, is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld natte weersomstandigheden die de bodemgesteldheid verslechteren en leiden tot een langere uitvoeringsperiode. In de bestekfase wordt overleg gevoerd met de nutsbedrijven over de aanwezigheid van kabels en leidingen in de bodem. Voordat met de graafwerkzaamheden wordt begonnen, wordt door de aannemer een KLIC melding gedaan.

Vrijkomende grond uit de waterbergingen en natuurvriendelijke oevers wordt zoveel mogelijk verwerkt binnen het gebied. Uitgangspunt is dat eventueel vrijkomende grond ter plaatse beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van de aangrenzende percelen. De grond die overblijft wordt bij voorkeur in het gebied zelf verwerkt via vraag en aanbod.

Vanuit het waterschap vindt afstemming plaats met omliggende eigenaren, omwonenden en belanghebbenden. Deze worden tijdig benaderd om afspraken te maken over de bereikbaarheid van de stroken en percelen die heringericht gaan worden en om overlast bij de uitvoering te minimaliseren.

Waterschap Groot Salland stelt alle direct belanghebbenden zo snel mogelijk op de hoogte van een calamiteit of een ongewoon voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Het waterschap houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten.

7. BESCHRIJVING VAN DE TE TREFFEN VOORZIENINGEN, GERICHT OP HET ONGEDAAN MAKEN OF BEPERKEN VAN NADELIGE GEVOLGEN

7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

De natuurvriendelijke oevers worden minder vaak gemaaid dan de oevers in de oorspronkelijke situatie. Indien overlast ontstaat door overhangende begroeiing of door ingroei naar het aanliggende perceel kan de aanliggende eigenaar contact opnemen met het waterschap. Het waterschap zal dan een strook langs het aanliggende perceel maaien. Indien overlast ontstaat door ruigtekruiden in de natuurvriendelijke oever zelf, zal het waterschap de oever maaien mits de begroeiing enige omvang heeft. Een percentage van 50% bedekking met brandnetel, akkerdistel en/of ridderzuring is daarbij een globale richtlijn.

De bergingen worden zo aangelegd dat deze 's zomers over het algemeen droog liggen. De voedselrijke bovenlaag wordt afgegraven. In combinatie met een maaifrequentie van 1 tot 2x per jaar is de verwachting dat overlast door ongedierte en ruigtekruiden tot het minimum beperkt blijft.

7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Het Waterschap heeft de nodige ervaring met het uitvoeren van soortgelijke projecten. Door de uitvoering van het werk wordt geen schade aan derden verwacht.

Overlast tijdens de uitvoering wordt zoveel mogelijk beperkt, maar kan niet helemaal door het treffen van maatregelen worden voorkomen. Eventuele uitvoeringsschade aan eigendommen van derden (rijsporen, gewasderving, enz.) wordt vergoed. Voorafgaand aan de uitvoering zal met alle aanliggende eigenaren contact worden opgenomen.

Vanuit de Flora- en faunawet bestaat de eis dat schade aan de natuur zoveel mogelijk wordt beperkt. Het waterschap werkt met de Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen en levert zo een maximale inspanning om bestaande natuur te beschermen.

7.3 Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de *Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Groot Salland*.

8. LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

8.1 Legger

Na realisatie van het projectplan wordt de nieuwe situatie opgenomen in de legger van de oppervlaktewateren. Dat geldt ook voor de aan te leggen waterbergingen. De uiteindelijke maatvoering, (dus na revisiemeting) is bepalend voor de nieuwe legger.

8.2 Beheer en onderhoud

Het beheer- en onderhoudsplan is opgesteld binnen de kaders van de door het waterschapsbestuur vastgestelde visie op het beheer en onderhoud. Deze visie is te lezen in het document “Beheer en onderhoudsvisie Watergangen 2050”. Dit is te raadplegen op de website van het waterschap (<http://www.wgs.nl/E-loket/beleid/beheer>). Het onderhoudsplan voor de te nemen maatregelen is opgenomen in bijlage 3.

9. SAMENWERKING

In het voortraject heeft afstemming plaatsgevonden met de gemeente Raalte, LTO- noord, afdeling Salland, recreatieschap Salland en Sportvisserij Oost-Nederland.

Voor de betrokkenen in en rondom het projectgebied heeft het waterschap december 2010 een informatiebijeenkomst georganiseerd waar het schetsontwerp is gepresenteerd. Waar mogelijk zijn de wensen van aanliggende eigenaren meegenomen in het vervolgtraject. In januari 2012 zijn brieven voor de Beheer-en Onderhoudsvisie verstuurd. April 2014 is opnieuw een informatiebijeenkomst georganiseerd, waar het ontwerp-projectplan en het onderhoud zijn toegelicht. In de perioden tussen de bijeenkomsten is vooral bilateraal contact geweest met aanliggende grondeigenaren.

DEEL II VERANTWOORDING

1. VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond van artikel 5.4 van de Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder:

- Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met:
- Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

In de volgende paragrafen worden de projectmaatregelen aan deze drie doelstellingen getoetst.

1.1 Voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het beleid van Waterschap Groot Salland is gericht op het voorkomen en waar nodig het beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Dit is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015, vastgesteld op 26 november 2009 door het Algemeen Bestuur van het waterschap en medio december door de provincie Overijssel goedgekeurd.

Het project Kolkwetering maakt onderdeel uit van het programma '*Ruimte om te Leven met Water*'. Dit programma is op 20 september 2007 door het Algemeen Bestuur van het waterschap vastgesteld.

Door de aanleg van bergingen wordt ruimte gecreëerd voor water. Tijdens piekafvoeren van de Kolkwetering wordt de peilverhoging afgevlakt doordat een deel van het overtollige water tijdelijk opgevangen wordt in de waterbergingen. Als het peil in de Kolkwetering zakt, stromen de waterbergingen weer leeg.

Het plan is zorgvuldig opgesteld, er treedt in gemiddelde omstandigheden geen significante verslechtering voor de bestaande functies op. De volgende uitgangspunten worden gehandhaafd voor vier typisch hydrologische situaties:

1. Droog: verdroging wordt tegengegaan en waar mogelijk verminderd;
2. Gemiddeld: de natschade neemt niet significant toe en de oppervlaktewaterpeilen ondersteunen de grondwaterstanden voor de bestaande functies;
3. Nat: tijdens jaarlijks voorkomende natte omstandigheden (de situatie die 1 à 2 keer per jaar voorkomt) zal het niet significant natter worden;

4. Extreem: bij T=10 (natte situatie die 1 keer in de 10 jaar voor komt) mogen de 5% laagste gronden volgens de NBW-normering inunderen.

In het stroomgebied van de Kolkwetering worden op verschillende locaties de peilen van het grondwater en oppervlaktewater gemonitord. De verwachting is dat de uitgevoerde maatregelen geen significante effecten hebben op de grondwater- en oppervlaktewaterstanden. Alleen op het Landgoed De Gunne wordt wateraanvoer mogelijk, waardoor het waterpeil in de grachten minder ver uitzakt en de verdroging op het landgoed wordt tegengegaan.

1.2 Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Het project Kolkwetering voldoet met betrekking tot de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen aan de uitgangspunten van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW is Europees beleid en in de Nederlandse wetgeving verankerd met de implementatiewet EG-Kaderrichtlijn water (2005) en de Waterwet (2009). De maatregelen voor de KRW zijn per waterlichaam opgenomen in het Waterbeheerplan 2010-2015. De maatregelen voor de Kolkwetering zijn: herinrichting watergang, aanleg vispassages en extensivering onderhoud.

1.3 Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

De doelstellingen van de maatschappelijke functies van het watersysteem (recreatief medegebruik, sportvissen, cultuurhistorie, bewoonbaarheid van het gebied en bruikbaarheid van de percelen)) zijn vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015.

De Kolkwetering ligt vlakbij de dorpen Laag Zuthem en Heino en is, mede door de landgoederenzone, onderdeel van verschillende wandelroutes. In het projectplan is hier rekening mee gehouden, bestaande wandelroutes blijven gehandhaafd.

De Kolkwetering is verpacht aan de sportvisserij. In overleg met Sportvisserij Oost Nederland is geconstateerd dat compenserende maatregelen niet nodig zijn voor het afgraven van schouwpaden, omdat vissers maar beperkt actief zijn in dit traject.

De maatregelen zijn overlegd met betrokken eigenaren en de gemeente Raalte en doen recht aan de cultuurhistorie van de omgeving.

Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet:

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

1.4 Overige regelgeving

De aanpassingen aan de waterstaatswerken zullen na realisatie opgenomen worden in de legger.

2. VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID

2.1 Toets beleid waterschap

In het Waterbeheerplan 2010-2015 van Waterschap Groot Salland zijn de beleidsopgaven voor de komende jaren vastgelegd. Deze opgaven vloeien voort uit Europees, nationaal en regionaal beleid:

- Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Nationaal Bestuursakkoord Water actueel (NBW actueel)
- Waterbeheer 21e eeuw (WB21)
- Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR)
- Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

De KRW-opgaven worden in dit waterlichaam gerealiseerd door de herinrichting van het profiel, meer ruimte voor water- en oeverbegroeiing, extensivering van het onderhoud en het vispasseerbaar maken van alle stuwen.

Nationaal bestuursakkoord Water actueel (NBW actueel)

De aanleg van waterbergingen en het afgraven van de huidige onderhoudspaden heeft als effect dat bij peilstijgingen het water de ruimte krijgt, waardoor wateroverlast beperkt of voorkomen wordt.

Waterbeheer 21e eeuw (WB21)

Water langer bovenstrooms vasthouden en bergen om benedenstrooms wateroverlast te voorkomen is een beleidsopgave vanuit WB21. Door het creëren van ruimte voor water wordt hier invulling aan gegeven langs de Kolkwetering.

Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR)

Het GGOR is in het waterbeheerplan vastgesteld voor de Kolkwetering. De maatregelen beschreven in dit projectplan ondersteunen het GGOR en de landgoederen- en landbouwfunctie van het gebied. De huidige oppervlaktewaterpeilen blijven gehandhaafd.

Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050

Door de herinrichtingsmaatregelen wijzigt het onderhoud van twee- naar eenzijdig rijdend onderhoud. Tevens voldoet de wijze van het onderhoud van de waterbergingen en de natuurvriendelijke oevers aan de kaders zoals gesteld in de Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050.

2.2 Toets overig beleid

Gemeentelijke bestemmingsplannen

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geldt voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd het bestemmingsplan van de gemeente Raalte. De voorgenomen activiteiten zijn getoetst aan het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Raalte. Voor de aan te leggen waterbergingen binnen de gemeentegrenzen van Raalte is geen bestemmingsplanwijziging nodig.

Gemeentelijke landschapsontwikkelingsplannen (LOP)

In het project is rekening gehouden met de landschappelijke inpassing van de maatregelen. Daartoe is afstemming geweest met gemeente Raalte.

3. VERANTWOORDING VAN DE KEUZES IN HET PROJECT

In de huidige situatie is het watersysteem van de Kolkwetering voornamelijk gericht op de aanvoer en afvoer van water. Om invulling te geven aan de beleidsopgaven is het realiseren van meer ruimte voor water in de vorm van waterberging noodzakelijk. Dit levert een veerkrachtiger watersysteem op die gevolgen van extreme neerslag, mede als gevolg van de klimaatverandering, kan opvangen. De twee bergingen liggen op laag gelegen plekken.

Na uitvoering ligt in het stroomgebied nog een resterende opgave voor het op orde krijgen van het watersysteem in het kader van WB21. Dit betekent dat in de toekomst (tot 2050) nog extra maatregelen nodig zijn met betrekking tot het realiseren van waterberging.

In de huidige situatie voldoet de watergang niet aan de waterkwaliteitsdoelen zoals door het waterschap is vastgesteld binnen de normen van de Kaderrichtlijn Water. Om de KRW-doelen te bereiken zijn maatregelen nodig om de stromingsdifferentiatie te vergroten: meer variatie in de profielen, verwijderen beschoeiing, extensiever onderhoud en natuurvriendelijke oevers. Door de stuwen vispasseerbaar te maken, krijgen vissen de kans om bovenstrooms gelegen panden te bereiken en geschikte paai-, opgroei- en voedselgebied te vinden. Hierdoor verbetert de vispopulatie. In de Kolkwetering is gekozen voor het type De Wit-passage, een technische oplossing voor het vispasseerbaar maken van een stuw. Ter hoogte van landgoed De Gunne wordt een De Wit-passage gecombineerd met een bekkenpassage. Voor dit alternatief is gekozen omdat dit type passage ecologisch meer winst oplevert, beter past bij de omgeving van het landgoed en hiermee eenvoudig een voorziening kan worden gerealiseerd om de grachten van landgoed De Gunne van water kunnen voorzien.

De situering van de maatregelen beschreven in dit projectplan is gebaseerd op:

- Ligging in het waterhuishoudkundig systeem
- Maaiveldhoogte
- Grondbeschikbaarheid
- Obstakels (o.a. bebouwing, bomen)
- Wensen van betrokken grondeigenaren en (belangen-)organisaties

4. BENODIGDE VERGUNNINGEN EN MELDINGEN

Aanvullend op dit projectplan zijn de volgende vergunningen of meldingen nodig:

- Melding ontgroningen bij de provincie;
- Melding grondverzet bij de gemeenten;
- Omgevingsvergunning voor de uitvoering van de maatregelen;

Volgens de Beleidsadvieskaart van de gemeente Raalte is de archeologische verwachtingswaarde laag voor de twee bergingspercelen en laag tot middelhoog voor de schouwpaden die worden afgegraven. De werkzaamheden worden conform de regelgeving uitgevoerd.

Een quickscan in mei 2014 heeft aangetoond dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden voor de Flora en faunawet. In de watergang komt de beschermde kleine modderkruiper voor en op enkele plaatsen staan de licht beschermde Gewone dotterbloem, Zwanenbloem en Vogelmelk. Deze soorten vallen onder de zogenaamde tabel 1 en 2 van de Flora- en faunawet. Door tijdens de uitvoering de gedragscode Flora- en faunawet van de Unie van Waterschappen en de zorgplicht in acht te nemen, wordt hier voldoende rekening mee gehouden. Daartoe wordt in de zomer van 2015 nog aanvullend veldonderzoek uitgevoerd.

Het grondverzet zal plaatsvinden binnen de gemeentegrenzen van Raalte. Deze gemeente heeft de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart (BKK) vorig jaar vastgesteld. Op basis van deze kaart kan de vrijkomende grond binnen de grenzen van de gemeente Raalte of van de gemeentes van Regio IJsselland worden toegepast onder voorwaarden, zónder extra uit te voeren milieuhygiënische bodemonderzoeken.

DEEL III RECHTSBESCHERMING

PROCEDURE

Uitgebreide procedure conform afdeling 3.4 Awb

Zienswijze

Als het ontwerp projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende minimaal zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen ingezetenen en belanghebbenden gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een zienswijze moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap, wordt dit bekend gemaakt. Het vastgestelde plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de Rechtbank Overijssel, Afdeling Bestuursrecht (Postbus 10067, 8000 GB te Zwolle) onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend. Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet de indiener beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan degene die beroep instelt gelijktijdig of na het indienen daarvan een zogenaamd verzoek om een voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel, Afdeling Bestuursrecht (Postbus 10067, 8000 GB te Zwolle). Daarbij moet een kopie van het beroepschrift worden overlegd. Ook voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Zie voor het digitaal indienen van een verzoek om voorlopige voorziening onder “Beroep en hoger beroep”.

Contactpersoon

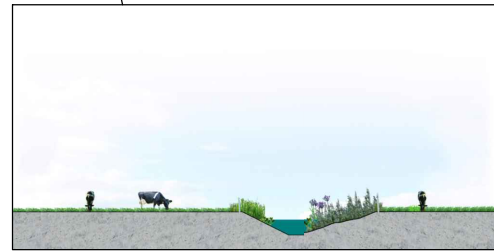
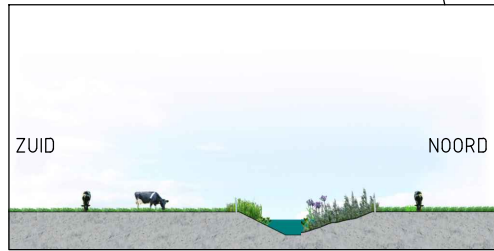
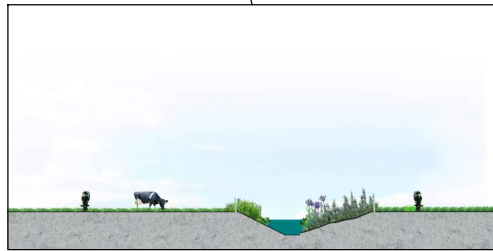
De contactpersonen voor dit werk zijn mevrouw M. Hooft van Huijsduijnen, telefoon 038-4557331, email mhooft@wgs.nl en de heer E. Maatman, telefoon 038-4557312, email emaatman@wgs.nl. Het postadres van het Waterschap Groot Salland is Postbus 60, 8000 AB te Zwolle.

DEEL IV BIJLAGEN

- 1. Overzichtskaart maatregelen
- 2a. Overzichtskaart ligging profielen, stuwen en bergingen
- 2b. Dwarsprofielen
- 3a. Onderhoud Kolkwetering
- 3b. Onderhoudsbeelden
- 3c. Overzichtskaart onderhoud

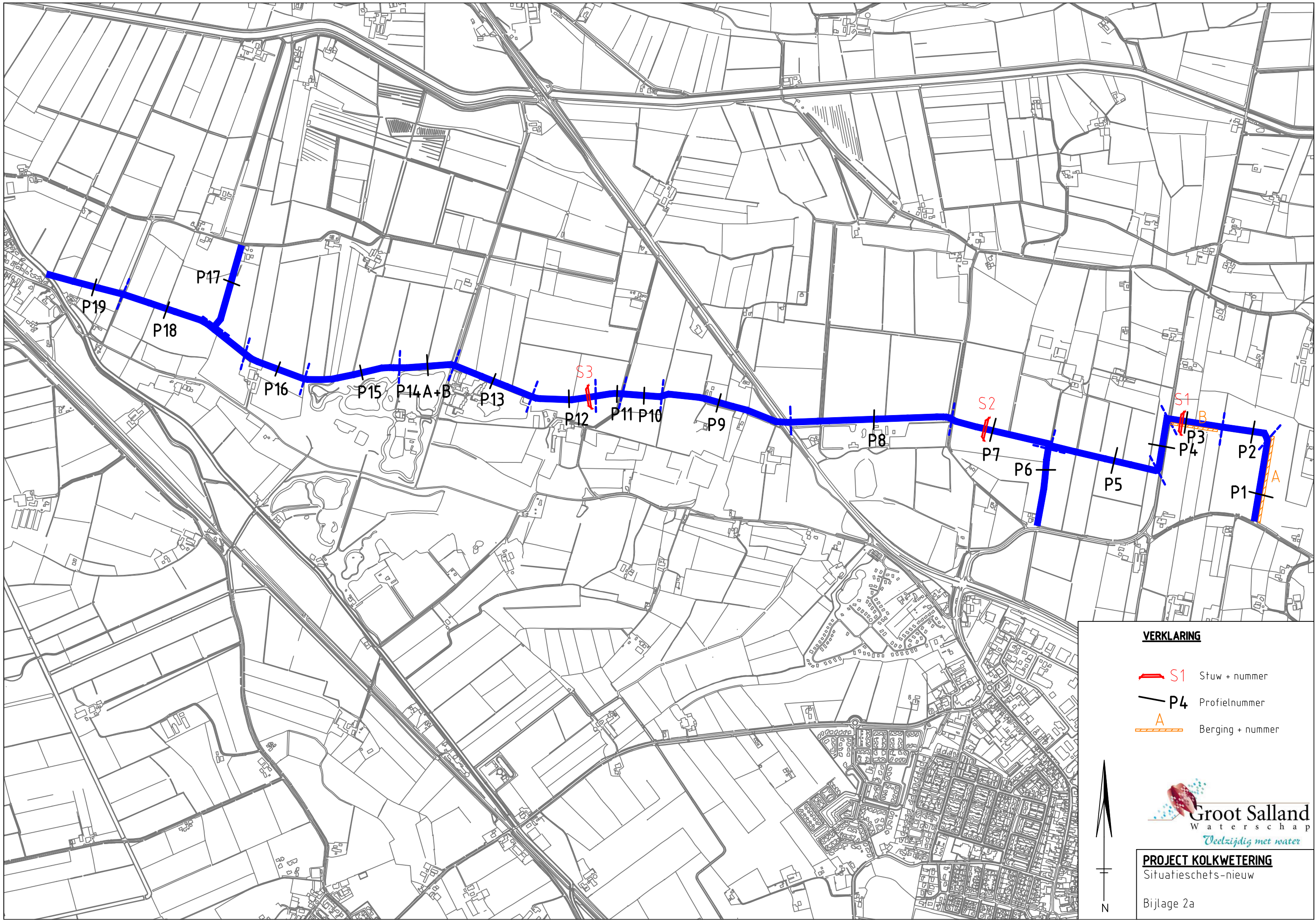


- VERKLARING**
- Waterlichaam Kolkwetering
 - Hoofdwatergang
 - Voorkeurszijde Natuurvriendelijke oever
 - Voorkeurszijde Onderhoudsroute
 - Bestaand breedspoor onderhoudspad
 - Schouwpad vergraven
 - Huidige Beschaduwing
 - Te realiseren waterberging
 - Gerealiseerde waterberging
 - Stroomgebied
 - Stuw vispasseerbaar maken
 - Bekkenpassage
 - Duiker



STREEFBEELDEN





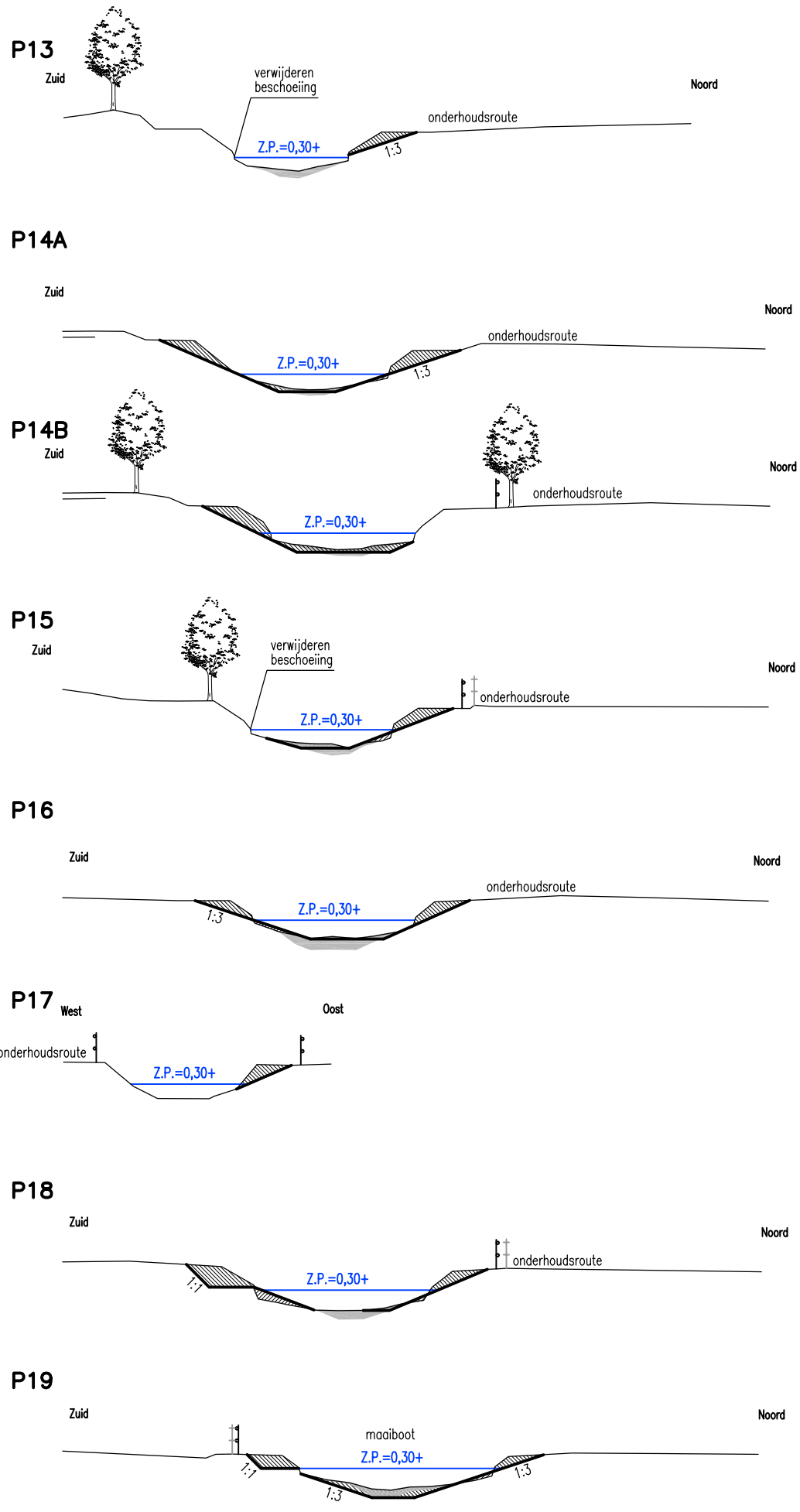
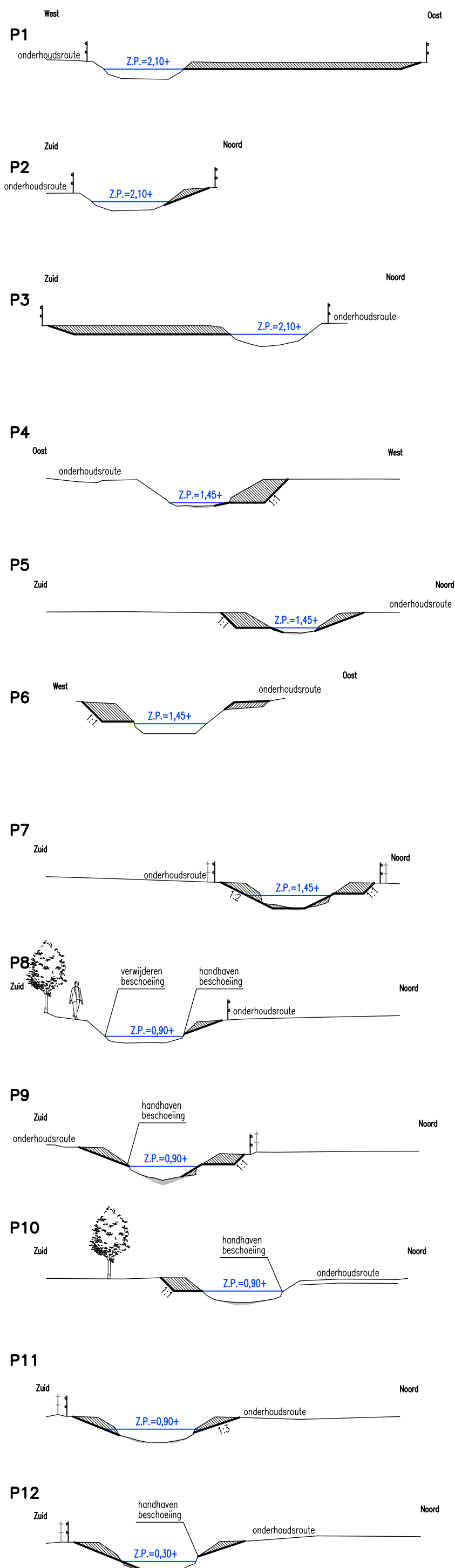
VERKLARING

-  **S1** Stuw + nummer
-  **P4** Profielnummer
-  **A** Berging + nummer



PROJECT KOLKWETERING
Situatieschets-nieuw

Bijlage 2a



VERKLARING

- Bestaand raster
- Nieuw raster 1,50m. uit insteek
- Afgraven tot 1,20m. uit insteek
- Huidig profiel
- Nieuw profiel
- Ontgraven
- Aanvullen
- Sliblaag



BIJLAGE 3A – ONDERHOUDSPPLAN KOLKWETERING

Onderdeel/ Maaironde	Onderhoudsbeeld (zie bijlage 3b)	Onderhoudsmaatregel	Frequentie	Methode	Periode
<i>Onderhoud A (zie voor ligging bijlage 3c)</i>					
Watergang	5; Eén droog talud + één natte oever hoge begroeiing	Maaien stroomprofiel en één talud (droog talud + natte oever)	2 x per jaar	Breed-spoor	1 juni tot 1 november
Natuurvriendelijke oever	Moerasruigte	Maaien en houtige opslag verwijderen	1x per 3-5 jaar (1x per jaar 1 ^e jaren, ontwikkel beheer)	Breed-spoor	1 november tot 1 februari

<i>Onderhoud B</i>					
Watergang	5; Eén droog talud + één natte oever hoge begroeiing	Maaien stroomprofiel tot maximaal 2/3 en één talud (droog talud + natte oever)	2 x per jaar	Breed-spoor	1 juni tot 1 november
Natuurvriendelijke oever	Moerasruigte	Maaien en houtige opslag verwijderen + 1/3 maaien stroomprofiel en natte oever	1x per 3-5 jaar (1x per jaar 1 ^e jaren, ontwikkel beheer)	Breed-spoor	1 november tot 1 februari

<i>Onderhoud C</i>					
Watergang 1 ^e maaironde	12; Volledige begroeiing waarvan één zijde met houtachtige beplanting	Alleen stroomprofiel maaien als er teveel opstuwing plaatsvindt	/	/	1 juni tot 15 juli
Watergang 2 ^e maaironde	11; Eenzijdig begroeid met houtachtige beplanting	Maaien stroomprofiel tot maximaal 2/3, één natte oever pleksgewijs en droog talud (zie figuur 1)	1x per jaar	Breed-spoor	1 september tot 1 november
Natuurvriendelijke oever	Bosstruweel	Indien nodig afzetten. Omgevallen bomen verwijderen	1x per 5 tot 30 jaar	Breed-spoor	1 november tot 1 februari

Onderdeel/ Maaironde	Onderhoudsbeeld (zie bijlage 3b)	Onderhoudsmaatregel	Frequentie	Methode	Periode
-------------------------	-------------------------------------	---------------------	------------	---------	---------

Onderhoud D

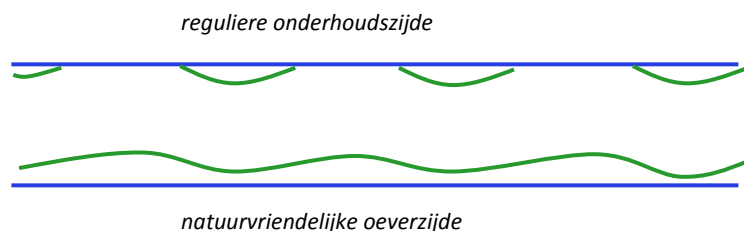
Watergang	5; Eén droog talud + één natte oever hoge begroeiing	Maaïen stroomprofiel tot maximaal 2/3 en één talud (droog talud + natte oever)	2 x per jaar	Breed-spoor	1 juni tot 1 november
Langsberging	31; Kruidenrijk grasland	Maaïen enkele dagen laten liggen daarna verwijderen en houtige opslag verwijderen	1x per jaar (2x per jaar 1 ^e jaren, ontwikkel beheer)	Breed-spoor	Tussen 15 juli en 15 september

Onderhoud E

Watergang 1 ^e maaironde	12; Volledige begroeiing waarvan één zijde met houtachtige beplanting	Alleen stroomprofiel maaïen als er teveel opstuwung plaatsvindt	/	/	1 juni tot 15 juli
Watergang 2 ^e maaironde	1; Het profiel wordt volledig gemaaid	Maaïen stroomprofiel, beide natte en droge oevers	1x per jaar	Breed-spoor	1 september tot 1 november

Onderhoud F

Watergang	5; Eén droog talud + één natte oever hoge begroeiing	Maaïen stroomprofiel tot maximaal 2/3 en één talud (droog talud + natte oever)	2 x per jaar	Maai-boot	1 juni tot 1 november
Natuurvriendelijke oever	Moerasruigte	Maaïen en houtige opslag verwijderen + 1/3 maaïen stroomprofiel en natte oever	1x per 3-5 jaar (1x per jaar 1 ^e jaren, ontwikkel beheer)	Breed-spoor	1 november tot 1 februari

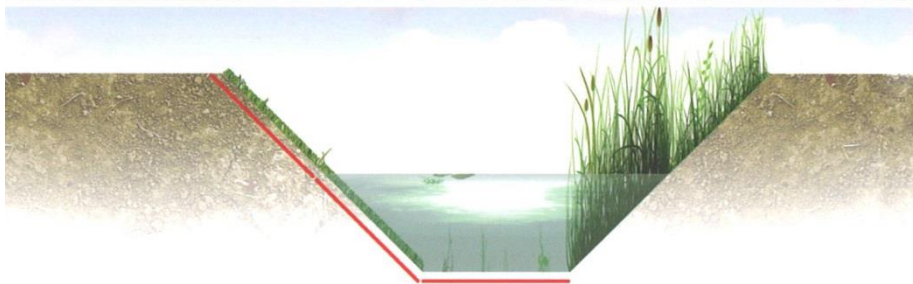


Figuur 1. Slingerende oevervegetatie – aan de natuurvriendelijke oeverzijde in een golvende lijn begroeiing laten staan. Aan de reguliere onderhoudszijde pleksgewijs begroeiing in de natte oever laten staan.

Deel
1.1

Onderhoudsbeeld watergangen

5. Eén droog talud + één natte oever
hoge begroeiing

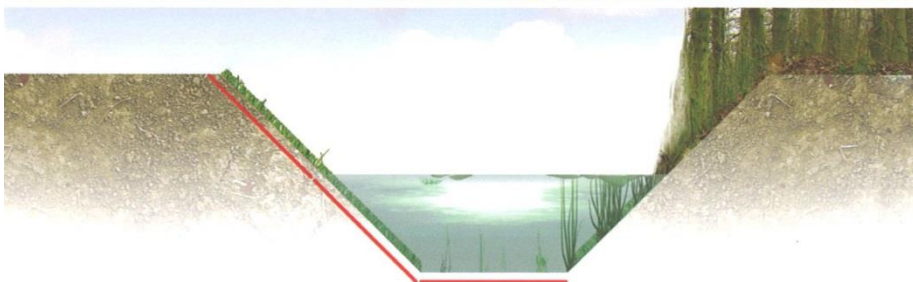


Één talud(droog talud + natte oever) heeft hoge begroeiing.
De rest is gemaaid. Er is vrijwel geen opstuwing door
water- en oeverplanten in het stroomprofiel.

Deel
1.1

Onderhoudsbeeld watergangen

11. Eenzijdig begroeid met houtachtige
beplanting

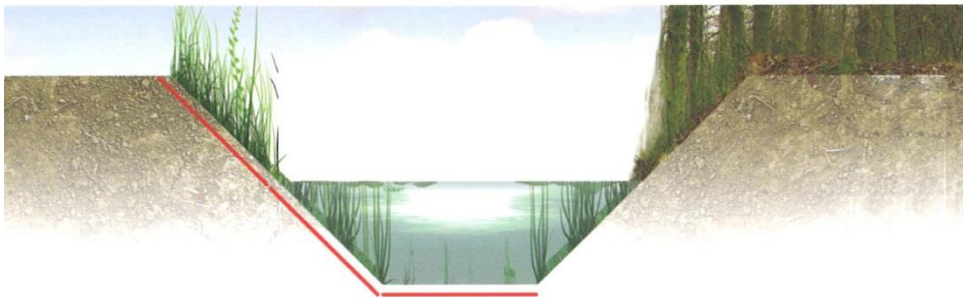


Één talud is begroeid, waarvan het droge talud met houtachtige
beplanting. De rest is gemaaid. Er is vrijwel geen opstuwing door
water- en oeverplanten in het doorstroomprofiel.

Onderhoudsbeeld watergangen

12. Volledig hoge begroeiing waarvan één zijde met houtachtige beplanting

Deel
1.1

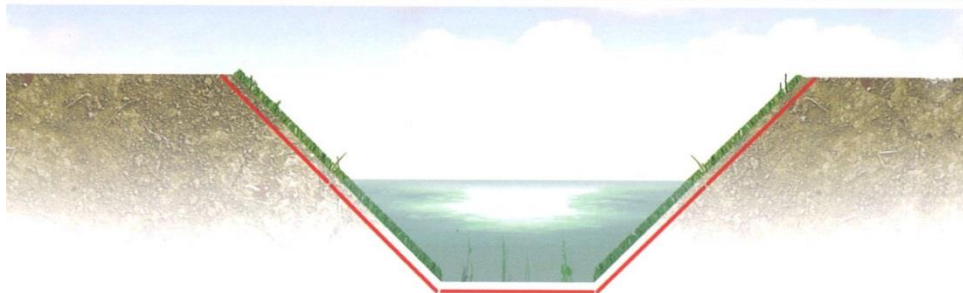


Er wordt alleen in het stroomprofiel gemaaid als er teveel opstuwing plaatsvindt. Droog talud en natte oevers zijn begroeid. Daarvan is één droog talud begroeid met houtachtige beplanting.

Deel
1.1

Onderhoudsbeeld watergangen

1. Lage begroeiing



Het profiel wordt volledig gemaaid. Er is vrijwel geen opstuwing door water- en oeverplanten in het stroomprofiel.

Deel
1.3

Onderhoudsbeeld bergingen
31. Kruidenrijk grasland



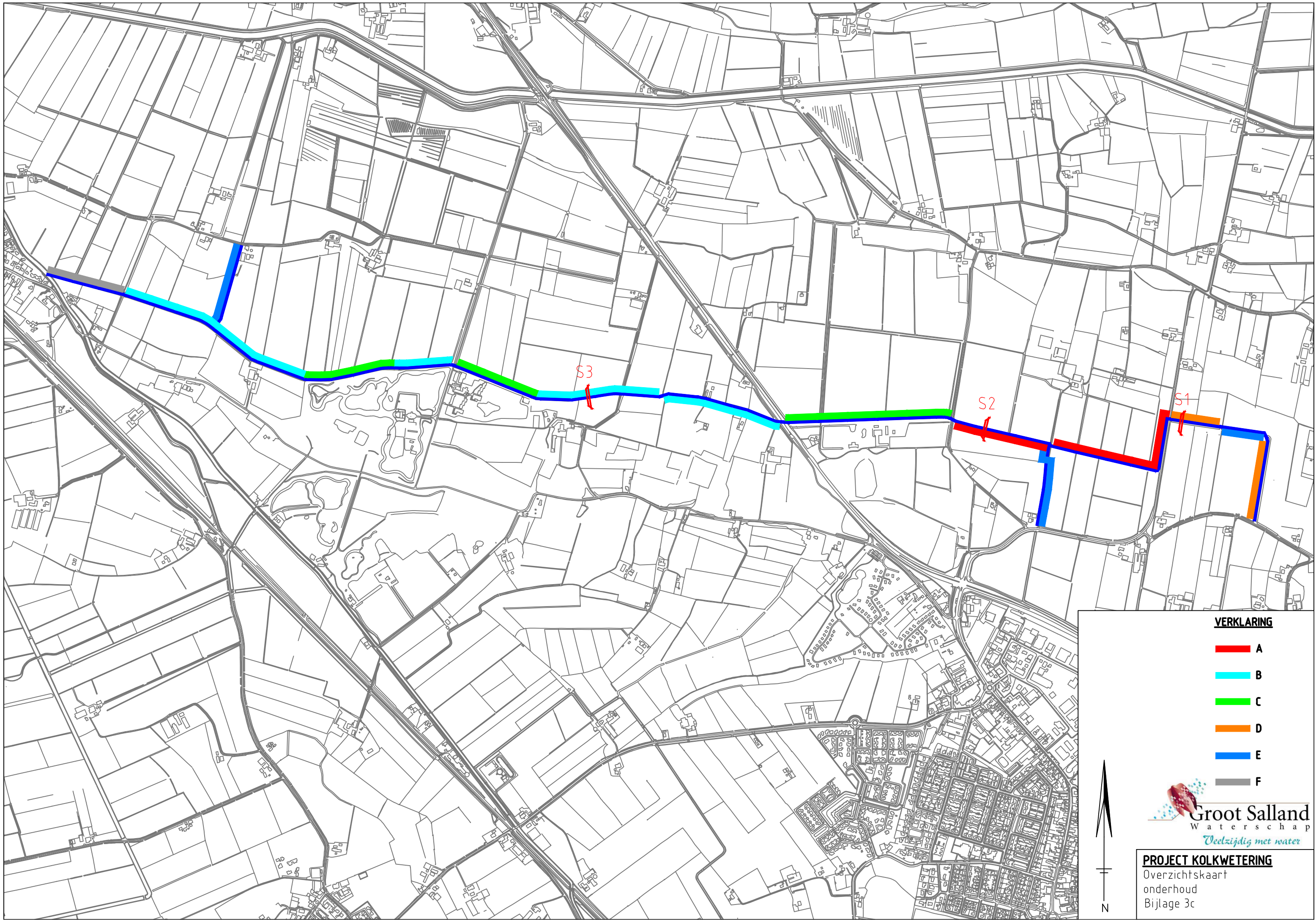
De berging is in het zomerseizoen tamelijk droog. Vooral in de winter bergt de langs- of vlakberging water. Hierdoor groeien er naast gras ook veel bloeiende planten in de berging.

Onderhoudsbeeld natuurvriendelijke oever
32. Moerasruigte

Deel
1.3



De berging is het hele jaar door nat. De berging is begroeid met soorten als lisdodde, zwanebloem en waterriet.



VERKLARING

- A
- B
- C
- D
- E
- F



PROJECT KOLKWETERING

Overzichtskaart
onderhoud
Bijlage 3c

